BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE

van 29 juni 1983

inzake de steun die de Italiaanse Regering voornemens is aan bepaalde ijzer- en staalproducenten te verlenen

(Slechts de tekst in de Italiaanse taal is authentiek)

(83/396/EGKS)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal,

Gelet op Beschikking nr. 2320/81/EGKS van de Commissie van 7 augustus 1981 tot invoering van communautaire regels voor steun aan de ijzer- en staalindustrie (1), en met name op artikel 8, lid 3,

Na de belanghebbenden overeenkomstig artikel 8, lid 3, van Beschikking nr. 2320/81/EGKS te hebben aangemaand hun opmerkingen te maken (2) en gezien deze opmerkingen;

I

Overwegende dat de Italiaanse Regering bij brieven van 1 oktober, 20 november en 3 december 1981 en van 30 september 1982 de Commissie in kennis heeft gesteld van haar voornemen steun te verlenen aan de „Finsider"-groep en aan de onderneming „SISMA" (dochterondernemingen van het „Istituto per la Ricostruzione Industriale", hierna „IRI" genoemd), alsmede aan alle ijzer- en staalproducenten wier totaal jaarlijks verbruik van elektriciteit voor meer dan 50 procent met het gebruik van elektro-ovens verband houdt; dat de Commissie, na een eerste onderzoek naar de verenigbaarheid van deze steun met de criteria van de artikelen 2, 3 en 5 van Beschikking nr. 2320/81/EGKS, op grond van de haar verstrekte informatie tot de conclusie is gekomen dat de voor „Finsider" en „SISMA" overwogen capaciteitsverminderingen ontoereikend zijn en dat de levensvatbaarheid van beide ondernemingen niet wordt gewaarborgd; dat de Commissie bovendien heeft vastgesteld dat de bovenstaande elektro-staalproducenten niet als tegenprestatie voor de aangevraagde steun herstructureringsprogramma's hebben voorgelegd, waarin voor alle betrokken ondernemingen in een nettovermindering van de produktiecapaciteiten is voorzien; dat de Commissie dientengevolge ten aanzien van bovenvermelde steunvoornemens de procedure van artikel 8, lid 3, van Beschikking nr. 2320/81/EGKS heeft ingeleid; dat zij te dien einde bij brieven van respectievelijk 4 december 1981, 22 januari 1982 en 30 november 1982 de Italiaanse Regering heeft aangemaand haar opmerkingen te maken; dat zij echter een gedeelte van de voor „Finsider" bestemde steun heeft goedgekeurd om deze groep in staat te stellen het hoofd te bieden aan dringende liquiditeitsbehoeften, daarbij tevens rekening houdend met de geboden nettocapaciteitsverminderingen;

II

Overwegende dat de Italiaanse Regering in antwoord op de bovenbedoelde brieven van de Commissie en in het raam van nog andere briefwisselingen en contacten met de Commissie met name met betrekking tot „Finsider" heeft gesteld dat:

— het toereikende eigen kapitaal van de ondernemingen met staatsdeelneming de Italiaanse ijzer- en staalindustrie in een situatie brengt, die afwijkt van die in de andere Lid-Staten en derhalve de inbreng van kapitaal uit hoofde van de financiële herstructurering rechtvaardigt;

— de herstructureringsinspanning, met name met betrekking tot de verminderingen van produktiecapaciteiten, dient te worden beoordeeld met inachtneming van het feit dat de installaties, waarover „Finsider" beschikt, over het algemeen moderner en rendabeler zijn dan die waarover de andere grote ijzer- en staalgroepen van de Gemeenschap beschikken en dat zij in de sector platte produkten bovendien erop afgestemd zijn te voldoen aan een vraag die de nationale produktie overtreft;

— rekening houdend met het hierboven vermelde tekort in het handelsverkeer en met de kenmerken van de Italiaanse binnenlandse vraag, die groter is dan in de andere Lid-Staten, een toeneming van het afzetvolume onder de voorwaarden waaronder het handelsverkeer in de Gemeenschap plaatsvindt, geen zodanige verandering zal brengen dat het gemeenschappelijk belang erdoor wordt geschaad;

Overwegende dat de Italiaanse Regering voor het overige, anders dan in haar brief van 30 september 1982, heeft medegedeeld dat op grond van de Wet nr. 675 van 12 augustus 1977 geen enkele investeringssteun ten behoeve van „SISMA" zou worden verleend; dat zij bovendien eraan heeft herinnerd dat over het herstructureringsprogramma van deze onderneming door de Commissie krachtens artikel 54 van het EGKS-Ver-

(1) PB nr. L 228 van 13. 8. 1981, blz. 14.
(2) PB nr. C 123 van 14. 5. 1982, nr. C 185 van 20. 7. 1982, nr. C 46 van 17. 2. 1983 en nr. C 52 van 24. 2. 1983.

drag gunstig advies is uitgebracht en dat dit tot een aanzienlijke vermindering van het personeelsbestand zal leiden;

Overwegende dat de Italiaanse Regering bovendien heeft aangevoerd dat het voor rekening van de Schatkist komen van een gedeelte van de door de elektro-staalproducenten gedragen energiekosten geen vorm van steun aan de ijzer- en staalindustrie is, aangezien daarmee alleen is beoogd een rationeler gebruik van het elektriciteitsnet mogelijk te maken doordat het verbruik in de daluren wordt aangemoedigd;

Overwegende dat twee Lid-Staten en twee beroepsorganisaties het over het algemeen met het standpunt van de Commissie eens waren;

Overwegende dat de Italiaanse Regering in het raam van de ingeleide procedure de Commissie een ontwerp voor een aanpassing van het „Finsider" herstructureringsprogramma heeft voorgelegd; dat de thans voorgenomen capaciteitsverminderingen omvangrijker zijn dan oorspronkelijk was voorzien; dat deze nieuwe gegevens bij brief van de Italiaanse Regering van 20 juni 1983 werden bevestigd; dat in het raam van deze nieuwe benadering ook het bedrag van de noodzakelijk geachte steun is herzien; dat de Italiaanse Regering bovendien bij brief van 28 juni 1983 de Commissie in kennis heeft gesteld van nieuwe bedrijfssteun voor de particuliere sector;

III

Overwegende dat, rekening houdend met de bovenbedoelde herziening en met het reeds door de Commissie goedgekeurde steunbedrag, de navolgende steun voor „Finsider" nog voorwerp van de ingeleide procedure is:

— investeringssteun:
  — rentesubsidie over bankkredieten ten belope van 1 203,6 miljard lire;
  — regionale subsidies ten belope van 284,4 miljard lire;
  — wisselkoersgarantie over de bij de EGKS aangevraagde leningen;

— bedrijfssteun:
  — rentesubsidie en staatsgarantie over een lening voor „Finsider" met een looptijd van zeven jaar en voor een bedrag van 2 000 miljard lire;
  — dekking van de verliezen van bedrijven die tot de „EGAM"-groep hebben behoord: 994,4 miljard lire;
  — dekking van de zogeheten „indirecte" of „oneigenlijke" lasten: 313 miljard lire;
  — steun voor onderzoek en ontwikkeling ten belope van ten hoogste 57 miljard lire;

Overwegende dat naast deze steunmaatregelen nog een kapitaalfonds zal worden gevormd waardoor „IRI" de mogelijkheid wordt geboden om voor de herkapitalisatie van „Finsider" zorg te dragen; dat uit dien hoofde in het raam van de ingeleide procedure nog financieringen tot een beloop van 5 937,9 miljard lire ter beoordeling aan de Commissie zijn voorgelegd;

Overwegende dat tevens nog de financieringen voor de reconstituering of de verhoging van het maatschappelijk kapitaal van „SISMA" en voor de dekking van haar verliezen door de Commissie moeten worden beoordeeld; dat de te dien einde voorziene inbreng 49,007 miljard lire bedraagt;

Overwegende dat voor de particuliere sector in de navolgende steun is voorzien:

— het voor rekening van de Schatkist komen van een gedeelte van de door de elektro-staalbedrijven gedragen energiekosten;

— premies voor ijzer- en staalproducenten die nettoverminderingen van produktiecapaciteiten ten uitvoer leggen (geraamd bedrag: 50 miljard lire);

— het voor rekening van de Schatkist komen (tot ten hoogste 10 punten) van de in verband met leningen op middellange termijn door de ijzer- en staalproducenten gedragen financiële lasten (geraamd bedrag: maximaal 500 miljard lire);

Overwegende dat de Italiaanse Regering als tegenprestatie bij „Finsider" een nettocapaciteitsvermindering van 2,374 miljoen ton warmgewalste produkten aanbiedt, waarvan 130 000 ton reeds tot rechtvaardiging van de steungoedkeuring heeft gediend;

Overwegende dat bovendien de nettocapaciteitsvermindering van warmgewalste produkten welke in het raam van het herstructureringsprogramma van „SISMA" is voorzien, 25 000 ton bedraagt;

Overwegende dat de Italiaanse Regering zich ertoe heeft verbonden van de ijzer- en staalproducenten, voor wie door de Commissie reeds steun is goedgekeurd, tussen 1980 en 1985 een nettocapaciteitsvermindering van 1,8 miljoen à 2,2 miljoen ton te verkrijgen; dat zij zich bovendien ertoe heeft verbonden dat de geen steun ontvangende particuliere ijzer- en staalproducenten in diezelfde periode hun nettocapaciteiten niet dusdanig zullen verhogen dat die boven het hier vermelde cijfer uitgaan;

IV

Overwegende dat in artikel 1, lid 2, van Beschikking nr. 2320/81/EGKS is bepaald dat in het begrip steun ook de steunelementen zijn begrepen die eventueel in de financieringsmaatregelen van de Lid-Staten zijn vervat ten aanzien van de rechtstreeks of onrechtstreeks door hen gecontroleerde ijzer- en staalondernemingen die niet in aanmerking komen voor het ter beschikking stellen van

risicodragend kapitaal volgens de in een markteconomie normale vennootschapsgebruiken; dat gezien de financiële situatie van „Finsider" en „SISMA" en gelet op de gedragslijn die een particuliere ondernemer onder dergelijke omstandigheden zou volgen, elke kapitaalvoorziening waardoor herkapitalisatie van deze twee ondernemingen wordt gegarandeerd, onvermijdelijk aanzienlijke steunelementen bevat;

Overwegende dat in artikel 2, lid 1, eerste streepje, van Beschikking nr. 2320/81/EGKS is bepaald dat de begunstigde onderneming een herstructureringsprogramma moet uitvoeren dat geëigend is haar concurrentievermogen weer op peil te brengen en haar zoveel financiële levensvatbaarheid te geven dat zij onder normale marktomstandigheden zonder steun kan functioneren; dat in het onderhavige geval het herstructureringsprogramma van „Finsider" slechts op grond van bijzonder gunstige hypotheses, met name ten aanzien van de afzetontwikkeling een terugkeer tot levensvatbaarheid toelaat; dat een dergelijke ontwikkeling niet overeenstemt met de in het raam van de „Algemene Doelstellingen Staal" geschetste vooruitzichten; dat de terugkeer tot levensvatbaarheid onder deze omstandigheden bijgevolg twijfelachtig is; dat derhalve aanvullende herstructureringsinspanningen vereist zijn, die met name gericht zijn op de buitenbedrijfstelling van verouderde of niet aan de marktbehoeften aangepaste installaties; dat een dergelijke inspanning des te meer gerechtvaardigd is, waar in artikel 3, lid 1, tweede streepje, en in artikel 5, lid 1, derde streepje, van Beschikking nr. 2320/81/EGKS is bepaald dat bedrag en intensiteit van de investerings- en bedrijfssteun in de omvang van de herstructurering hun rechtvaardiging moeten vinden;

Overwegende dat, wat „SISMA" betreft, de voorgenomen concentratie van de produktie in één enkele, reeds gedeeltelijk gemoderniseerde bedrijfsvestiging tot het herstel van de levensvatbaarheid van de onderneming zou moeten bijdragen; dat niettemin bedrag en intensiteit van de steun niet door de ondernomen herstructureringsinspanning worden gerechtvaardigd, zoals deze inspanning met name uit het niveau van de capaciteitsverminderingen blijkt;

Overwegende dat wat de steun ten behoeve van de elektro-staalproducenten betreft, in artikel 1 van Beschikking nr. 2320/81/EGKS is bepaald dat alle steun ten behoeve van de ijzer- en staalindustrie slechts met de goede werking van de gemeenschappelijke markt verenigbaar is indien de bepalingen in de artikelen 2 tot en met 7 van de genoemde beschikking in acht worden genomen; dat de fiscalisering van de „sovrapprezzo termico" geen maatregel van algemene aard vormt, doch specifiek op de ijzer- en staalsector van toepassing is; dat zelfs indien de kosten van de verschillende produktiefactoren van Lid-Staat tot Lid-Staat uiteenlopen, zulks nog niet rechtvaardigt dat deze steun van de toepassing van Beschikking nr. 2320/81/EGKS wordt uitgezonderd; dat deze steun dientengevolge alleen als verenigbaar met de bepalingen van Beschikking nr. 2320/81/EGKS kan worden beschouwd voor zover hij een onderdeel vormt van een herstructureringsprogramma dat met name tot capaciteitsverminderingen leidt; dat ook de andere bedrijfssteun ten behoeve van de particuliere sector alleen door capaciteitsverminderingen, welke door de betrokken ondernemingen ten uitvoer moeten worden gelegd, kan worden gerechtvaardigd;

Overwegende dat het bovendien gewenst is een billijke verdeling van de capaciteitsverminderingen te waarborgen welke vereist zijn om op Gemeenschapsniveau tot een vermindering van de capaciteiten met 30 à 35 miljoen ton warmgewalste produkten te kunnen komen, hetgeen vanuit het oogpunt van de „Algemene Doelstellingen Staal" noodzakelijk is om een terugkeer tot een voldoende bezettingsgraad mogelijk te maken, ten einde de levensvatbaarheid te verzekeren; dat derhalve van de gehele Italiaanse ijzer- en staalindustrie een extra inspanning wordt gevergd; dat het overigens dienstig is een termijn te bepalen voor de vaststelling van de uit te voeren bijkomende sluitingen;

V

Overwegende dat de Commissie op de toekenning van steun en op de naleving van de door haar gestelde voorwaarden toezicht moet uitoefenen;

Overwegende dat de capaciteitsverminderingen moeten worden verkregen door de volledige sluiting van installaties, begeleid door maatregelen waardoor zekerheid kan worden verkregen ten aanzien van het definitieve karakter ervan; dat bij de nettocapaciteitsverminderingen rekening moet worden gehouden met de eventuele uit goedgekeurde investeringsprogramma's voortvloeiende verhogingen; dat in het raam van de verwezenlijking van de doelstelling van de aanpassing van de produktiecapaciteiten aan de vraag iedere nieuw gecreëerde capaciteit door een bijkomende sluiting moet worden gecompenseerd;

Overwegende dat in artikel 2, lid 1, eerste streepje, van Beschikking nr. 2320/81/EGKS is bepaald dat de herstructureringsprogramma's van de gesteunde ondernemingen geëigend moeten zijn om hun concurrentievermogen op peil te brengen en deze zoveel financiële levensvatbaarheid te geven dat zij onder normale marktomstandigheden zonder steun kunnen functioneren; dat de Commissie zich derhalve ervan dient te vergewissen dat de steun daadwerkelijk tot het herstel van de levensvatbaarheid bijdraagt;

Overwegende dat de Commissie steun slechts kan goedkeuren, wanneer het ondernemingen betreft die aan al hun uit de toepassing van het EGKS-Verdrag voortvloeiende verplichtingen voldoen;

Overwegende dat de goedkeuring van de betrokken steun in genen dele afbreuk doet aan de krachtens de artikelen 65 en 66 van het EGKS-Verdrag te geven beschikkingen,

waartoe de Commissie zich in voorkomend geval genoopt zou zien;

Overwegende dat er een op artikel 58 van het EGKS-Verdrag berustend stelsel van produktiequota (1) bestaat en dat de verlenging van dit stelsel noodzakelijk wordt geacht;

VI

Overwegende dat, gelet op het voorgaande, de Commissie de voorgenomen steun kan goedkeuren, met dien verstande dat de door haar vastgestelde voorwaarden en modaliteiten in acht dienen te worden genomen,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN:

Artikel 1

De hierna vermelde, door de Italiaanse Regering voorgenomen steun aan de „Finsider"-groep, aan „SISMA" en aan de ijzer- en staalproducenten wier jaarlijks elektriciteitsverbruik voor meer dan 50 % verband houdt met het gebruik van elektro-ovens, is verenigbaar met de goede werking van de gemeenschappelijke markt, voor zover aan de voorwaarden en modaliteiten van de artikelen 2 tot en met 5 wordt voldaan:

1. wat „Finsider" betreft:
   - investeringssteun:
     - rentesubsidies over bankkredieten ten belope van 1 203,6 miljard lire;
     - regionale subsidies ten belope van 284,4 miljard lire;
     - wisselkoersgarantie over de bij de EGKS aangevraagde leningen, ten belope van 675,6 miljard lire;
   - bedrijfssteun:
     - rentesubsidie en staatsgarantie over een door „IRI" uit te schrijven lening voor „Finsider" voor een bedrag van 2 000 miljard lire;
     - dekking van de verliezen van bedrijven die tot de „EGAM"-groep hebben behoord: 494,4 miljard lire;
     - dekking van de zogeheten „indirecte" of „oneigenlijke" lasten: 313 miljard lire;
   - steun voor onderzoek en ontwikkeling ten belope van ten hoogste 57 miljard lire;
   - kapitaalfonds van „IRI" ten behoeve van de herkapitalisatie van „Finsider": 5 937,6 miljard lire;
2. kapitaalvoorziening van „IRI" ten behoeve van de herkapitalisatie van „SISMA": 49,007 miljard lire;
3. wat particuliere producenten betreft:
   - het voor rekening van de Schatkist komen van de door het Interministerieel Comité voor de prijzen vastgestelde verhogingen van de „sovrapprezzo termico", vanaf 31 maart 1981 tot en met 31 december 1982;
   - rentesubsidie van ten hoogste 10 punten voor de financiële lasten uit hoofde van aangegane of aan te gane leningen op middellange termijn (geraamd bedrag: maximaal 500 miljard lire);
   - ontmantelingspremies voor producenten die nettoverminderingen van produktiecapaciteiten ten uitvoer leggen (geraamd bedrag: 50 miljard lire).

Artikel 2

1. De ondernemingen waarvoor de in artikel 1 bedoelde steun bestemd is, gaan ten opzichte van de verminderingen, die reeds een tegenprestatie hebben gevormd voor de vrijgeving van steun door de Commissie als tegenprestatie over tot nieuwe nettoverminderingen van produktiecapaciteiten van ten minste 3,46 miljoen ton warmgewalste produkten boven de voor de rechtvaardiging van deze steun aangeboden verminderingen van 2,244 miljoen ton. Deze tegenprestatie kan eveneens door andere ondernemingen worden geleverd.

2. De lijst van de te sluiten installaties, met de sluitingsdata, en het overzicht van de uit investeringen voortvloeiende capaciteitsverhogingen, aan de hand waarvan kan worden vastgesteld dat de in lid 1 omschreven nettocapaciteitsverminderingen ten uitvoer zijn gelegd, moeten de Commissie vóór 31 januari 1984 ter kennis worden gebracht; de sluitingen moeten vóór 31 december 1985 plaatsvinden.

Artikel 3

De steun wordt eerst uitgekeerd, nadat de Commissie heeft kunnen vaststellen dat de onderneming vóór eind 1985 levensvatbaarheid zal hebben verkregen.

Artikel 4

1. Steun mag worden uitgekeerd, indien de Commissie, na een verzoek van de Italiaanse Regering waarin bedrag, vorm en doel van de steun alsmede de betrokken onderneming worden vermeld, heeft vastgesteld dat aan de voorwaarden in de artikelen 2 en 3, of aan een toereikend gedeelte ervan, wordt voldaan, en dat de betrokken onderneming haar verplichtingen uit hoofde van de regels van het EGKS-Verdrag met name op het gebied van de produktiequota, nakomt.

(1) PB nr. L 191 van 1. 7. 1982, blz. 1.

2. De voor de voortzetting van de activiteiten van de betrokken ondernemingen tot en met 31 januari 1984 strikt noodzakelijke steun mag echter worden uitgekeerd, op voorwaarde dat deze ondernemingen hun verplichtingen uit hoofde van het EGKS-Verdrag, met name op het gebied van de produktiequota, nakomen, indien de Commissie, na een verzoek van de Italiaanse Regering waarin bedrag, vorm en doel van de steun worden vermeld, heeft vastgesteld dat aan de in artikel 2 vermelde voorwaarden, of aan een toereikend gedeelte ervan, wordt voldaan.

Artikel 5

1. De investeringssteun mag slechts worden verleend op voorwaarde dat, na de melding van de investeringsprogramma's, indien deze overeenkomstig Beschikking nr. 3302/81/EGKS van de Commissie [1] is vereist, de Commissie dienaangaande overeenkomstig artikel 54 van het EGKS-Verdrag gunstig advies heeft uitgebracht.

2. De investeringssteun wordt uitgekeerd naar gelang van de betalingen die de ondernemingen in verband met hun investeringen moeten verrichten.

Artikel 6

1. In het raam van de controle die de Commissie uitoefent op de regelmatigheid van de steunuitkeringen in het licht van de in deze beschikking opgenomen voorwaarden en modaliteiten, kan zij verlangen dat de halfjaarlijkse verslagen die haar overeenkomstig artikel 9 van Beschikking nr. 2320/81/EGKS worden uitgebracht, gegevens bevatten over de door de betrokken ondernemingen gemaakte vorderingen om financiële levensvatbaarheid te bereiken.

2. Ten einde te kunnen verifiëren of de uitkering van investeringssteun overeenkomstig artikel 5, lid 2, is geschied, wordt de Commissie aan het begin van elk kwartaal op de hoogte gesteld van:

— de betalingen die de ondernemingen in het betrokken kwartaal moeten verrichten, hetzij uit hoofde van reeds verrichte, hetzij als voorschot op nog te verrichten werkzaamheden;

— de investeringssteun die in dezelfde periode zal worden uitgekeerd.

3. De Commissie kan bovendien door middel van inspecties ter plaatse verifiëren of de in artikel 2, lid 1, bedoelde verminderingen van produktiecapaciteiten daadwerkelijk tot stand zijn gebracht.

Artikel 7

1. Onverminderd de toepassing van sancties welke overeenkomstig het EGKS-Verdrag door de Commissie mogen worden opgelegd, kan de Commissie te allen tijde opschorting van de steunuitkering gelasten, indien zij zou vaststellen, dat:

— steun is uitgekeerd zonder dat aan de voorwaarden is voldaan, welke overeenkomstig deze beschikking aan de goedkeuring ervan zijn verbonden;

— de haar uitgebrachte halfjaarlijkse verslagen twijfel doen rijzen aangaande de terugkeer tot de financiële levensvatbaarheid van de betrokken onderneming tegen eind 1985. In dat geval kan de Commissie ten aanzien van de herstructurering van de onderneming aanvullende voorwaarden stellen;

— de begunstigde onderneming de verplichtingen niet is nagekomen, welke krachtens het EGKS-Verdrag, en met name het op grond van artikel 58 daarvan ingevoerde produktiequotastelsel, alsmede de prijsvoorschriften, op haar rusten.

2. De uitkering van steun mag eerst worden hervat, wanneer de Commissie heeft kunnen vaststellen, of en in welke mate de vastgestelde inbreuken een vermindering van het bedrag van de nog te verlenen steun noodzakelijk maken.

Artikel 8

Deze beschikking is gericht tot de Italiaanse Republiek.

Gedaan te Brussel, 29 juni 1983.

Voor de Commissie

Frans ANDRIESSEN

Lid van de Commissie

[1] PB nr. L 333 van 20. 11. 1981, blz. 35.